

142978

PROTOCOL WOLF: BEOORDELING PROOI - BIJ12 / FAUNAFONDS

Veldvalidatie	
Sectienummer:	030510
Datum validatie:	
Consulent Faunafonds:	
Veehouder/waarnemer:	
Adresgegevens:	
Telefoonnummer en e-mailadres:	
BRS nummer:	48245103268

Prooi	
Soort:	
Geslacht:	
Dode of nog levende prooi:	
Bestemming dode/levende prooi:	
Omschrijving vindplaats:	weiland/tuin/bos/dekking/anders:
Plaats:	
Waarnemingsdatum en -tijd:	
Prooi van locatie verplaatst?:	
Coördinaten (X/Y):	

3 juni

Veldsectie	
Foto's omgeving, geheel dier, kop, poten, externe wonden:	
Omgevingssporen:	keutels/ haar/ prenten
Oormerk (nummer):	ja/nee
Transponder (paard, hond, e.d.):	ja/nee/onbekend
Transponder nummer:	uitlezen DWHC of dierenarts
Leeftijd geschat:	
Conditie prooi (geschat aan merg):	
Vermoedelijke datum/tijd van predatie:	
Bijzondere kenmerken:	

Bijtwonden (afstand tussen hoektanden):	
Halsslagaderbloeding aanwezig:	
Onderhuidse bloedingen:	
Sleepspoor prooi naar dekking:	
Versleping lichaamsdelen:	
Vraatbeeld (buikholte geopend, ingewanden, botten, bloedingen):	
Medebenutting door aaseters	vos/kraaiachtigen/wild zwijn/anders
Conclusie:	predatie ja/nee predator:

DNA monster(s) bijtwond(en):	foto's en monsternummers 141204 - nr. 2113g buitewond.
DNA monster(s) omgevingssporen:	foto's en monsternummers
Monsters doorgestuurd aan:	
Uitslag DNA-analyse:	
SCALP score (C1, C2, C3):	

Overige aanwijzingen	
Overige sporen: zicht/prooi/keutel/huilen/sporen (ander protocol invullen)	
Aanwijzingen veehouder/waarnemer:	

Opmerkingen	
--------------------	--

Informatie voor consulenten

Algemeen:

Om voor een schadetegemoetkoming in aanmerking te komen, is het van belang te achterhalen of het gehouden dier door een wolf of een ander roofdier (bijv. vos, hond, das) is gepredeerd. Tevens is het noodzakelijk de aanwezigheid van wolven te bepalen voor de informatievoorziening over schadepreventie vanuit het Faunafonds en de monitoringsopgave van ministerie/provincies.

Voorwaarden tegemoetkoming Faunafonds:

- o Z.s.m. melden na predatie, uiterlijk binnen 24 uur, om DNA-analyse nog uit te kunnen voeren.
- o Bedrijfsmatig gehouden dieren, d.w.z. veehouders met BRS-nummer van Dienst Regelingen.
- o Prooidier mag niet afgevoerd worden, dient ter plaatse te blijven voor sectie door consulent.
- o De sporen en DNA-analyse wijzen de wolf als predator aan of maken het dan wel aannemelijk.
- o Treffen van preventieve maatregelen (nog niet van toepassing gedurende vestigingsfase).

Beschrijving typische kenmerken wolfsprooi/kadaver:

Soort kadaver	Landbouwhuisdieren met name schap en geit, waarvan vermoed wordt dat het gedood is door een wolf of ander groot roofdier.
Kenmerkend voor predatie door wolf	<ul style="list-style-type: none">o Een diepe, doelgerichte halsbeet als doodsoorzaak en weinig andere bijtwonden, hiervoor is sectie noodzakelijk;o afstand tussen hoektanden 45 mm, doorsnede hoektand 4-5mm;o buikvlies met inhoud ligt naast het kadaver, meeste organen onaangeroerd;o stukken van het kadaver verspreid;o het vel is afgestroopt om bij het vlees op de botten te komen;o er is veel vlees gegeten;o de grote botten (ribben) zijn doorgebeten;o veelal een redelijk lang sleepspoor richting dekking.

Aandachtspunten voor sectie en monstername:

- o Werk met steriel materiaal, gebruik handschoenen, pincet e.d. om monster niet te verontreinigen en vanwege mogelijke overdraagbare ziekten.
- o Speekselmonsters dienen z.s.m. gedroogd te worden d.m.v. toevoeging van droogmiddel.
- o Let ook op overige sporen in de wijdere omtrek, zoals uitwerpselen, haren en prenten.

Benodigheden:

Algemeen: Protocol beoordeling wolfsprooi, camera, meetlat, scherp mes, wildhaken, schort, wegwerphandschoenen, tussens/schone doeken, wildebak.

Monstername: Bekers voor keutels, ziplock-zakken, ethanol, droogmiddel t.b.v. speekselwaps, steriele wegwerppincetten, steriele wattenstaafjes.

Omgang pers

Een definitieve vorm voor omgang met de pers moet verder uitgewerkt worden. Uitspraken over predator kunnen pas gedaan worden na DNA analyse. Geen contacten met de pers, verwijs alles door naar de Faunafonds secretaris.

Afleveradressen monsters en eventueel prooieresten:

Alterra

Bezoekadres: Droevendaalsesteeg 3, 6708PB Wageningen

Postadres: Postbus 47, 6700AA Wageningen

Telefoonnummers:

Email:

Dutch Wildlife Health Centre (DWHC)

Bezoekadres: Faculteit Diergeneeskunde, Androclusgebouw, Yalelaan 1, 3584 CL Utrecht

Postadres: Postbus 80158, 3508 TD Utrecht

Telefoonnummers:

Email:

Senckenberg Institut, Wildtiergenetik (Versandadresse für Proben)

Postadres: Probenannahme Wildtiergenetik

Senckenberg Außenstelle Gelnhausen

Clamecystrasse 12, 63571 Gelnhausen, Duitsland

Telefoonnummers:

Email:

Wolven-in-Nederland

Telefoonnummers:

Email:

Faunafonds

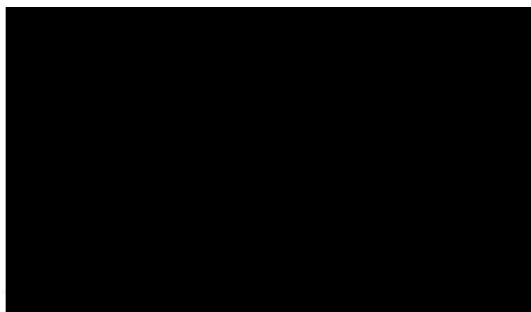
Telefoonnummers:

Email:

TAXATIERAPPORT PROOIDIER WOLF

A. Grondgebruiker / veehouder

1. Naam
2. Adres
3. Postcode / woonplaats
4. Telefoon mobiel
5. Email
6. Relatienummer
7. IBAN nummer

B. Datum en tijd

1. Constatering schade
2. Ontvangst melding
3. Taxatie

(03-06-2018) 14 mei 2018
(03-06-2018) 14 mei 2018

C. Vindplaats

1. Plaats
2. Coördinaten (RD)
3. Omschrijving locatie:
4. Afrastering (foto's)

LANGERWAG / Alde IE
 X 53.0030 Y 6.0367
 weiland tuin bos dekking
 anders, namelijk dijkbeemstering zuidelijk van weiland
 schapengaas elektrisch draad
 geen sloot

D. Prooi

1. Diersoort en ras
2. Geslacht
3. Leeftijd
4. Transpondernummer
5. Oormerknummer
6. Schadeberekening

6x (Boeren)Fexelaars
 man (1) vrouw (5) onbekend
 jong subadult adult
 ontbreekt _____
 ontbreekt _____
 stamboek drachtig dubbel ARR zwoeger

totaal € _____

E. Veldsectie

1. Prooi aangeraakt
2. Prooi van locatie verplaatst
3. Status prooi
4. Conditie prooi a.d.h.v. beenmerg

O ja, door _____ nee
 O ja, door _____ nee
 dood levend

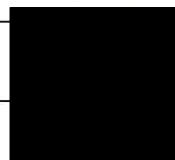
goed

Aldus opgemaakt d.d. 11 - 12 - 2018 te UTRECHT

Naam taxateur _____

Handtekening taxateur _____

- 5. Keeltrauma aanwezig ja nee
- 6. Onderhuidse bloedingen ja nee
- 7. Afstand tussen hoektanden 4⁵-5cm
- 8. Sleepspoor prooi naar dekking ja, geschatte afstand _____ nee
- 9. Versleping lichaamsdelen ja nee
- 10. Vraatbeeld Keel / buikholte en achterhand.
- 11. Medebenutting door aaseters ja, aaseter(s) _____ nee
- 12. Geschatte datum/tijd van predatie vroeg ochtend. 03-06.
- 13. Honden in omgeving aanwezig ja nee
- 14. Bijzondere kenmerken achter 100i lag een volchagen laam/dood.
- 15. Conclusie predatie ja, predator wacht. wolf nee

F. Omgevingssporen

- 1. Keutels ja, aantal _____ locatie t.o.v. prooi _____ nee
- 2. Haren ja, aantal _____ locatie t.o.v. prooi _____ nee
- 3. Pootafdrukken ja, aantal _____ locatie t.o.v. prooi _____ nee

G. Fotomateriaal *o kon foto's helaas niet downloaden vkt schijf/stroom op compu.*

- 1. Omgeving ja, nummer(s) _____ nee
- 2. Geheel dier ja, nummer(s) _____ nee
- 3. Externe wonden ja, nummer(s) _____ nee
- 4. Kop ja, nummer(s) _____ nee
- 5. Poten ja, nummer(s) _____ nee
- 6. Bijtonden (incl. meetlat) ja, nummer(s) _____ nee
- 7. Keutels (incl. meetlat) ja, nummer(s) _____ nee
- 8. Haren ja, nummer(s) _____ nee
- 9. Pootafdrukken (incl. meetlat) ja, nummer(s) _____ nee

H. DNA-monsters

- 1. DNA-monster(s) bijtmond(en) nummer(s) _____
- 2. DNA-monster(s) omgevingssporen nummer(s) _____
- 3. Uitslag DNA-analyse (volgt later) WOLF

I. Vervolgstappen

- 1. Bestemming dode / ~~levende~~ prooi Alterra DWHC dierenarts Rendac

- 2. DNA monsters als pakket opsturen naar:

Alterra - Wageningen UR

Droevendaalsesteeg 3 a

6708 PB Wageningen

Aldus opgemaakt d.d. 11 - 12 - 2018 te _____

Naam taxateur _____ Handtekening taxateur _____

J. Overige aanwijzingen en opmerkingen

Overige sporen, zoals zicht/andere prooi/ huilen (ander protocol invullen)

1 van de ooien was opengegraven en daarbinnen lag erachter
(lijna volgroei)

Aanwijzingen veehouder / waarnemer

Overig

K. Conclusie – SCALP criteria

● C1: harde feiten. Een bewezen waarneming van een wolf (doodvondst, levend vangst, genetisch, door een deskundige bevestigde foto van gehele dier zijkant of voorkant plus kop, telemetrie)

O C2: b

O C3: o

O F: u

Eventuele schriftelijk

Handwritten calculations on a yellow sticky note:

1 Ram 5 ooien.

€ 200, =

100
+ 65
35
25
25

€ 250, =

5 x

1250
200

1450, =

1450, = x 37,42 = 54,26

RENDAC = 78,71 + 6 x 1,90 = 11,40

€ 37,42 € 48,82

Aldus opgemaakt d.d. _____ - _____ - _____ te _____,

Naam taxateur _____ Handtekening taxateur _____

Taxatierapport prooidier wolf - toelichting

Algemeen

Om voor een schadetegemoetkoming in aanmerking te komen, is het van belang te achterhalen of het gehouden dier door een wolf of een ander roofdier (bijv. vos, hond, das) is gepredeerd. Tevens is het noodzakelijk de aanwezigheid van wolven te bepalen voor de informatievoorziening over schadepreventie vanuit het Faunafonds en de monitoringsopgave van ministerie/provincies.

Voorwaarden tegemoetkoming Faunafonds

- Volgens beleidsregels binnen 7 dagen na constatering schade. DNA analyse moet echter binnen 24 uur uitgevoerd worden, waardoor zeer snelle melding gewenst is.
- bedrijfsmatig gehouden dieren (zie Gecombineerde Opgave van RVO) én in de eerste fase (zwervende wolf) ook hobbymatig gehouden schapen en geiten.
- prooidier mag niet afgevoerd/bij wonden aangeraakt worden, dient ter plaatse te blijven voor sectie door de Consulent faunazaken van BIJ12/Unit Faunafonds.
- de sporen en DNA-analyse wijzen de wolf als predator aan of maken het al dan niet aannemelijk. Alleen DNA-monsters nemen/laten onderzoeken als redelijk vermoeden van wolf aanwezig is!
- treffen van preventieve maatregelen is niet van toepassing in de eerste fase.

Kenmerkend voor predatie door wolf

Bij wolven gaat het veelal om landbouwhuisdieren, met name schaap en geit, waarvan vermoed wordt dat het gedood is door een wolf of ander groot roofdier. Kenmerken die kunnen wijzen op predatie door wolf zijn:

- een diepe, doelgerichte halsbeet als doodsoorzaak en weinig andere bijtonden, hiervoor is sectie noodzakelijk. Verwijder wol/vacht om de halsbeet goed te kunnen bekijken;
- afstand tussen hoektanden 45 mm, doorsnede hoektand 4-5mm. Maak foto's met daarbij een meetlat als referentie;
- buikvlies met inhoud ligt naast het kadaver, meeste organen onaangeroerd;
- stukken van het kadaver verspreid;
- het vel is afgestroopt om bij het vlees op de botten te komen;
- er is veel vlees gegeten;
- de grote botten (ribben) zijn doorgebeten;
- veelal een redelijk lang sleepspoor richting dekking.

Aandachtspunten voor sectie en monsternamen

- Werk volgens het "Protocol veldbemonstering slijmresten op bijtonden, ten behoeve van DNA analyse" (dierecologie, Alterra – WUR, oktober 2014);
- werk met steriel materiaal, gebruik handschoenen, pincet e.d. om monster niet te verontreinigen en vanwege mogelijke overdraagbare ziekten;
- let ook op overige sporen in de wijdere omtrek, zoals uitwerpselen en prenten op wegen en bouwland, en haren aan draad.

Benodigheden

- taxatierapport wolf
- Alterra DNA monsterkit
- camera (telefoon)
- meetlat
- jachtmes
- wildhaken
- schort
- wegwerphandschoenen
- tissues / natte schoonmaakdoekjes
- wildbak
- meetlatje
- watervaste schrijfstift
- alcohol
- grote vuilniszakken